

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาหัวข้อเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎี
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) (Covey, 2004)

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปีค.ศ.1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปีค.ศ.2004 โดยกล่าวถึงการสร้างคุณลักษณะซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

โดยทั่วไปแล้วพฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่าง ๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นนิจก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด

อุปนิสัย หมายความว่า การผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้นเป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

Covey (2004) กล่าวว่า อุปนิสัย 7 ประการไม่ใช่สูตรสำเร็จที่จะทำแยกออกจากกันได้ แต่การเปลี่ยนกรอบความคิดจะนำไปสู่การเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้อง การเจริญเติบโตที่สอดคล้องกับกฎธรรมชาติ คือการใช้หลักการ “จากภายในออกสู่ภายนอก” โดยเริ่มต้นที่ตัวเราเอง เริ่มกันที่กรอบความคิด คุณลักษณะและมูลเหตุจูงใจของเรา อุปนิสัยทั้งเจ็ดนี้จะมิบบทบาทเพิ่มขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและรวมเข้ากันเป็นหนึ่งเดียว ทำให้อุปนิสัยส่วนตัวของ

แต่ละคนมีประสิทธิผลและนำเราก้าวไปข้างหน้า จากการทำสิ่งที่คนอื่นไปเป็นสิ่งที่ตัวเองและนำไปสู่การทำสิ่งที่คนอื่นทำกันและกัน กล่าวคือ ใน 3 อุปนิสัยแรกเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะตนเอง เกิดความมั่นใจในตนเอง รู้จักธรรมชาติของตนเอง รู้จักคุณค่าที่มีอยู่ในตนเองและความเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นการเริ่มต้นจากตนเอง คือ เปลี่ยนจากคนที่ต้องพึ่งพาคนอื่นไปเป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองหรือ “ชนะใจตนเอง” เมื่อพึ่งพาตนเองได้ถือว่ามีความรู้พื้นฐานสำหรับการพึ่งพาคนอื่นซึ่งกันและกันได้ ก็จะก้าวไปสู่การ “ชนะใจผู้อื่น” ใน 3 อุปนิสัยต่อมาซึ่งเป็นอุปนิสัยที่ทำให้เราชนะใจคนทั่วไปด้วยการทำงานเป็นทีมและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนอุปนิสัยที่ 7 จะเป็นการกระตุ้นให้อุปนิสัยทั้งหกอยู่ในตัวเราเสมอ ทำให้เป็นคนที่ต้องพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือ โพรแอกทีฟนี้เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผลซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยพิจารณาไว้ก่อนและพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ไม่มีการป้ายความผิดไปยังสถานการณ์ การตอบสนองต่อสิ่งเร้าของคน โพรแอกทีฟไม่ว่าจะโดยจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือกที่อยู่บนรากฐานของค่านิยม และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่าต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปที่ละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิภาพที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บนรากฐานหลักการที่ถูกต้องจะกลายเป็นมาตรฐานสำหรับบุคคลนั้น และเป็นเข็มชี้ทิศทางชีวิต การเขียนปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว การชี้แนะเป็นกรอบอ้างอิงในใจที่จะช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต และพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงาน

ให้สำเร็จ หากองค์ประกอบทั้งสี่ครบถ้วน สอดคล้องกลมกลืนกันจะก่อให้เกิดบุคลิกภาพสง่างาม คุณลักษณะได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

อุปนิสัยนี้เป็นผลลัพธ์หรือผลสำเร็จที่จับต้องได้ของอุปนิสัยที่ 1 และอุปนิสัยที่ 2 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องมาก่อนมาถึงอุปนิสัยที่ 3 นี้ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการทำให้สิ่งสำคัญก่อน จัดระเบียบและปฏิบัติการโดยคำนึงถึงลำดับความสำคัญ ด้วยการทำให้สิ่งสำคัญที่สุดก่อน การบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด คือจะต้องให้ความสนใจและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

ชนะ/ชนะ เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย มองชีวิตว่าเป็นการร่วมมือกันไม่ใช่การแข่งขัน เชื่อว่ามีทุกอย่างเหลือเฟือสำหรับทุกคน ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุก โปรแอกทีฟและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเฟือ

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยในเรื่องของการสื่อสารระหว่างบุคคล การเข้าใจผู้อื่นก่อน ถือเป็น การเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะโดยปกติแล้วคนส่วนใหญ่อยาก让别人来理解自己ก่อน การรับฟังผู้อื่นด้วยความเข้าใจ ไม่ได้หมายความว่าแค่การรับฟังด้วยความใส่ใจหรือเห็นใจ แต่เป็นการรับฟังที่มีเจตนาทำความเข้าใจผู้พูด การพาตัวเข้าไปอยู่ในกรอบอ้างอิงของผู้พูดและมองผ่านกรอบนั้นออกมาเพื่อเข้าใจกรอบความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ช่วยให้มีระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มมากขึ้นและช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความ

แตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคคิดค้นในการสื่อสาร และการร่วมมือกันสร้างความเจริญก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความแตกต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผนึกพลังประสานความต่าง

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

การผนึกพลังประสานความต่างเป็นการนำเอาคุณสมบัติเฉพาะของมนุษย์ทั้งสี่ คือ ร่างกาย จิตวิญญาณ สติปัญญา และความรู้สึกที่มีต่อสังคม มารวมกับแรงจูงใจชนะ/ชนะ ทักษะ การสื่อสาร การรับฟังอย่างเข้าอกเข้าใจ ผนึกรวมกันพุ่งไปเจาะปัญหาและปลดปล่อยอำนาจสูงสุดที่มีอยู่ มุ่งหน้าไปเพื่อให้เป้าหมายที่อยู่ในใจนั้นบรรลุผล โดยที่แก่นสำคัญของการผนึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเอง เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การผนึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้นเป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลสุขภาพร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณเป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษา และทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็นการอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนึกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้นนับว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการนี้เป็นการพัฒนาที่อุปนิสัย ทำให้เกิดความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็นอุปนิสัยการชนะใจตนเอง พัฒนาสู่อุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่นและอุปนิสัยปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่แค่สร้างบุคลิกภาพที่น่าฉวย แต่เป็นการสร้างให้เกิดเป็นนิสัยติดตัว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิตทางด้านศิลปะ และเป็นศูนย์กลางการศึกษา ค้นคว้า วิจัย อนุรักษ์ และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นภาคเหนือ โดยในระดับปริญญาตรีมีการเปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 6 สาขาวิชา ในหลักสูตร 4 ปี ได้แก่ สาขาศิลปะไทย สาขาการออกแบบ และสาขาศิลปะการถ่ายภาพ และในหลักสูตร 5 ปี ได้แก่ สาขาภาพพิมพ์ สาขาจิตรกรรม และสาขาประติมากรรม โดยมีสีแดงชาดเป็นสีประจำคณะ

วิสัยทัศน์ของคณะจิตรศิลป์ มีเป้าหมายเป็นผู้นำทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิต การทำวิจัย การสร้างสรรค์ศิลปะ การออกแบบและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีระบบการบริหารจัดการที่ดี (คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2553: ออนไลน์)

การดำเนินการตามหลักสูตร ของคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีการจัดการศึกษาตามหลักสูตรศิลปบัณฑิตแบ่งออกเป็น 3 ภาควิชาดังนี้

1. ภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรม และประติมากรรม

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะภาพพิมพ์ ศึกษาและสร้างสรรค์ศิลปะภาพพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยระเบียบวิธี ขั้นตอน การรวบรวมข้อมูลและกระบวนการทางเทคนิคที่ได้รับการพัฒนาขึ้นอย่างสอดคล้องต่อแรงบันดาลใจ จินตนาการที่มีอัตลักษณ์

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม ศึกษางานด้านจิตรกรรม พัฒนาทักษะและความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะตามปัจเจกภาพ

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม ศึกษาศิลปะเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นศิลปิน ที่มีความรู้คุณธรรมสามารถสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมอย่างมีคุณค่าแห่งสุนทรียภาพ สะท้อนความรู้เท่าทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์และวัฒนธรรมร่วมสมัย

2. ภาควิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะการถ่ายภาพ ศึกษาและสร้างสรรค์ศิลปะการถ่ายภาพ เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่ต้นตัว และการแสดงออกส่วนบุคคล รู้จริง คิดเป็น แก้ไขปัญหาได้ สามารถนำความรู้และความสามารถทางศิลปะการถ่ายภาพ ทั้งในทฤษฎีและปฏิบัติ ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถชี้แนะ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพถ่าย

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ (สาขาการออกแบบ) ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างสรรค์สื่อและกระบวนการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถให้

เป็นเครื่องมือสะท้อนความคิดของผู้สื่อ เพื่อสนองความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจ โดยการบูรณาการวิทยาการก้าวหน้าร่วมไปกับองค์ความรู้จากศาสตร์สาขาต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์ความรู้ท้องถิ่นและสากล

3. ภาควิชาศิลปะไทย

- หลักสูตรศิลปบัณฑิต สาขาวิชาศิลปะไทย ศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ ทางศิลปวัฒนธรรมไทย ล้านนา อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และสากล

หน่วยกิจการนักศึกษา คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

หน่วยกิจการนักศึกษา เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขานุการ งานบริการ การศึกษา คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นฝ่ายที่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษา มีความพร้อม และมีความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ ซึ่งการจัดกิจกรรมนักศึกษาถือเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะส่งเสริมประสบการณ์ทางวิชาการ และวิชาชีพ ส่งเสริมพละานามัย ปลุกฝังคุณธรรมและพัฒนาบุคลิกภาพอันพึงประสงค์แก่นักศึกษา โดยจะมีแนวการจัดกิจกรรม เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ทางหน่วยกิจการศึกษากำหนดขึ้นมาคือ “เสริมความคิดเชิงสร้างสรรค์ ฝึกร่วมกัน ยึดมั่นคุณธรรม” กล่าวคือจะเป็นสิ่งที่หน่วยกิจการศึกษาคาดหวังและ มุ่งเน้นให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแนวทางที่กำหนดคือ กิจกรรมที่จัดขึ้นจะเป็นกิจกรรม ที่ฝึกให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดความสามารถของตนเองในทางสร้างสรรค์ โดยให้นักศึกษาเรียนรู้ การทำงานร่วมกันให้รู้จักการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และสุดท้ายคือทุกกิจกรรมนั้นจะต้องเป็นกิจกรรม ที่ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในทุกรูปแบบ ทั้งทางด้านการมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ สร้าง พัฒนาสังคม และพัฒนาตนเองทางด้านจิตใจ หน่วยกิจการนักศึกษา คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จึงได้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในโครงการต่าง ๆ ที่สำคัญประจำปี การศึกษา 2553 ดังต่อไปนี้ (กองกิจการนักศึกษา คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554)

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษา

1. กิจกรรมวันผู้บริหารพบผู้ปกครองนักศึกษาใหม่ เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และผู้ปกครองของนักศึกษา เพื่อให้คำแนะนำในทุก ๆ ด้าน จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม
2. พิธีปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบถึงนโยบายของคณะวิจิตรศิลป์ ขอบข่ายของหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การให้บริการ สวัสดิการต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในด้านการเรียนแก่นักศึกษา จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม

3. พิธีวันไหว้ครู เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ และยังเป็นการอนุรักษ์ประเพณีที่ดีงามของล้านนาเอาไว้อีกทางหนึ่ง ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม

4. กิจกรรมค่ายคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์ และกลุ่มคนพิการ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และกลุ่มคนพิการ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนกรกฎาคม

5. กิจกรรมการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา เป็นกิจกรรมคัดเลือกตัวแทนนักศึกษาเพื่อมาทำหน้าที่ต่าง ๆ ในคณะ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 2 ในเดือนช่วงธันวาคม

6. กิจกรรมปัจฉิมนิเทศนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย เป็นกิจกรรมแสดงความยินดีแก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 2 ในช่วงเดือนมกราคม

การจัดกิจกรรม/โครงการขององค์กรนักศึกษา

1. กิจกรรมต้อนรับน้องภาคเหนือ (ค่ายสานสัมพันธ์) เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาภายในคณะ ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม

2. กิจกรรมรับน้องรถไฟ เป็นประเพณีของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีมานานและมีความสำคัญ ประกอบกับการเดินทางโดยรถไฟ จากกรุงเทพมหานครมาเชียงใหม่ใช้เวลาในการเดินทางเป็นเวลานาน จึงต้องการอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ให้มีความประทับใจกับกิจกรรมของทางมหาวิทยาลัยนี้ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม

3. กิจกรรมไหว้ครู มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความกตัญญูต่อครูอาจารย์ และยังเป็นการอนุรักษ์ประเพณีที่ดีงามของล้านนาเอาไว้อีกทางหนึ่ง ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

4. โครงการสืบสานวัฒนธรรมขันโตกล้านนา เป็นการสร้างความสัมพันธ์แก่นักศึกษาภายในคณะ และเป็นการแสดงถึงวัฒนธรรมการเป็นอยู่ของคนล้านนา โดยเฉพาะพิธีกรรมล้านนาไทยที่เป็นเอกลักษณ์อันดีงาม และเป็นสิ่งที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้ปฏิบัติเป็นประจำ

ทุกๆปีผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าคณะ
 วจิตรศิลป์ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนพฤษภาคม

5. นิทรรศการเปิดตรงรุ่น คณะวจิตรศิลป์ เป็นประเพณีที่ทุกรุ่นจะต้องร่วมกันคิด
 หาความหมายที่ดีเป็นสิริมงคล มาถ่ายทอดผ่านลวดลายอันอ่อนช้อยงดงาม ตามแบบลักษณ์
 และลวดลายไทยเพื่อเป็นธงประจำรุ่นของตน ซึ่งนิทรรศการเปิดตรงรุ่นคณะวจิตรศิลป์ เป็นการ
 นำธงรุ่นตั้งแต่ รุ่น 1 ถึงรุ่นชั้นปีที่ 2 มาจัดแสดงและอธิบายความหมายให้แก่น้องชั้นปีที่ 1
 เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจและแนวทางในการทำธงรุ่นของตน ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ผู้เข้าร่วม
 โครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าคณะวจิตรศิลป์
 จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

6. พิธีเลือกนางแก้ว พิธีเลือกตัวแทนนักศึกษาหญิงเพื่อที่จะอัญเชิญขันบายศรีและ
 สิ่งมงคล เข้าสู่พิธีการไหว้ครูและเรียกขวัญนักศึกษาใหม่ก็คือการเลือก " นางแก้ว "
 ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือน
 มิถุนายน

7. กีฬา 5 ศิลป์ เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาคณะวจิตร
 ศิลป์ กับคณะสื่อสารมวลชน คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาลัยสื่อ และคณะสถาปัตยกรรม
 ศาสตร์ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีจากทั้ง 5 คณะ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษา
 ที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

8. กิจกรรมสานสัมพันธ์พี่น้องเปิดสายรหัส เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
 ระหว่างนักศึกษาและเป็นการแนะนำน้องใหม่กับรุ่นพี่ทุกชั้นปี และรุ่นพี่ที่จบไปแล้วรวมถึง
 อาจารย์ในคณะ และการเปิดสายรหัสร่วมทานข้าวด้วยกันของแต่ละสายรหัสทำให้มีการ
 ช่วยเหลือดูแลกันละกันของพี่น้องต่อไป ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์
 ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าคณะวจิตรศิลป์ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือน
 มิถุนายน

9. กีฬา 4 สวนสัมพันธ์ (คณะศึกษาศาสตร์ คณะวจิตรศิลป์ คณะเทคนิคการแพทย์
 และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่) เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อัน
 ดีต่อคณะทั้งสี่โดยใช้กิจกรรมที่สร้างสรรค์ และกิจกรรมกีฬาเป็นตัวเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี ซึ่ง
 กิจกรรมดังกล่าวจะเน้นการผูกมิตรและสร้างความสามัคคี โดยไม่คำนึงถึงการแบ่งแยกระหว่าง
 คณะและชั้นปี) ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีจากทั้ง 4 คณะ อาจารย์
 ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

10. กีฬาสานสัมพันธ์วิจิตรศิลป์ – สถาปัตยกรรมศาสตร์ เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาคณะวิจิตรศิลป์ กับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีคณะวิจิตรศิลป์ กับคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

11. พิธีไหว้ครูคณะวิจิตรศิลป์ เป็นประเพณีที่แสดงการรู้จักบุญคุณต่อครูอาจารย์เป็นสิ่งที่ศิลป์พึงกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีกรรมทางศาสนาและพิธีกรรมล้านนาไทยที่เป็นเอกลักษณ์อันดีงามซึ่งคณะวิจิตรศิลป์ได้ปฏิบัติเป็นประจำทุกปี ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี อาจารย์ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และศิษย์เก่าคณะวิจิตรศิลป์ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนกรกฎาคม

12. กิจกรรมสานสัมพันธ์ วิจิตรศิลป์ – สื่อสารมวลชน เป็นกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาคณะวิจิตรศิลป์ กับคณะสื่อสารมวลชน ผู้เข้าร่วมผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีคณะวิจิตรศิลป์ กับคณะสื่อสารมวลชน จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนกรกฎาคม

13. กิจกรรมตามรอยประวัติศาสตร์เชียงใหม่ ณ หอศิลป์กลางเวียง และเยี่ยมชมหอศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ได้เรียนรู้ถึงประวัติศาสตร์ขนบธรรมเนียม ความเป็นอยู่ของชนชาติล้านนา เพื่อนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันต่อไป ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 อาจารย์และเจ้าหน้าที่ จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือนมิถุนายน

14. โครงการ This is me This my Exhibition (จัดแสดงนิทรรศการผลงานทางศิลปะ) เป็นการจัดตลาดนัดทางศิลปะโดยนักศึกษาคณะวิจิตรศิลป์เพื่อให้ผู้สนใจมาซื้อขายแลกเปลี่ยนงานศิลปะของตน อีกทั้งยังก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ทัศนคติทางศิลปะระหว่างนักศึกษาและบุคคลภายนอก ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 2 ในช่วงเดือนพฤศจิกายน

15. โครงการ Love เป็นกิจกรรมฉายภาพยนตร์รัก และขายของ Hand made ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 2 ในช่วงเดือนพฤศจิกายน

16. ชมรมศิลปะอาสาพัฒนา เป็นกิจกรรมเพื่อมอบความสนุกสนานด้วยศิลปะให้แก่เด็กด้อยโอกาส โดยเข้าถึงชุมชนที่เค้าอาศัยอยู่เพื่อเข้าใจถึงสิ่งแวดล้อมของเด็ก ๆ ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในเดือนช่วงพฤษภาคมและมิถุนายน

17. โครงการแลกเปลี่ยนความรู้ และ วัฒนธรรมต่างมหาวิทยาลัย เป็นโครงการ เพื่อฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านศิลปะให้มากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป และยังเป็นการแข่งขันความรู้ซึ่งกันและกัน รวมทั้งสร้างความสามัคคีในรุ่นพี่ รุ่นน้อง ผู้เข้าร่วมโครงการได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปี จัดขึ้นในทุกภาคการศึกษาที่ 1 ในช่วงเดือน พฤษภาคม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีรชนนท์ เกียรติไชยากร (2553) ทำการศึกษาในหัวข้อการวัดอุปนิสัยของนักศึกษา แพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่ง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 241 คน ผล การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความ สมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 1 ถึง 7 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะเท่ากับอุปนิสัยที่ 7 ลับเหลี่ยมให้คม อยู่เสมอ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเท่ากับ อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 3 การทำ ตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และเมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า มีอุปนิสัย กลุ่มชัยชนะส่วนตนในระดับมาก อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรง ประสิทธิภาพยิ่งในระดับมาก และจากการทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่า อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนมี ความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับสูง และทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนและ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งใน ระดับสูงมาก ส่วนคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับอุปนิสัยบางประการแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว ช่วงจำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริม และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ณภัทร บุญเฉลียว (2554) ทำการศึกษาในหัวข้อการวัดอุปนิสัยของนักศึกษาคณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 318 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะทั่วไปที่มีผลต่อค่าเฉลี่ยระดับภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ได้แก่ อายุ ชั้นปี ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทาง

สโมสรมักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ โดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ ระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ และมีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ เมื่อคิดเป็นกลุ่มอุปนิสัยแล้วพบว่า กลุ่มอุปนิสัยชัยชนะในสังคม ภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มชัยชนะส่วนตน อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ นอกจากนี้อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนมีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับสูง และทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตนและอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมมีความสัมพันธ์กับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งในระดับสูงมาก

วิธีฐาน คำเทศกัถี (2554) ทำการศึกษาในหัวข้อการวัดอุปนิสัยของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 262 คน ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ มีอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ ในส่วนของกลุ่มอุปนิสัย พบว่า นักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ มีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตน และอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าทุกอุปนิสัยและกลุ่มอุปนิสัยมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดและเกรดเฉลี่ยสะสม